

KÜRESEL SALGININ YEREL(E) ETKİSİ: BİNGÖL YEREL GAZETELERİ ÖRNEĞİ

İlkay YILDIZ*

Öz

Sadece belli bir bölgeyi ilgilendiren olayları haberleştirilerek, o bölgede yaşayan insanların bilgilendirilmesi ve yaşanan olaylardan haberdar olmasını sağlayan yerel basın, küreselleşmeyle birlikte dönüşüme uğrayan alanlardan birini oluşturmaktadır. Yerel basın, gerek ülke gerek dünya gündemini ilgilendiren olaylardan bağımsız olarak hareket edememektedir. Bu nedenle çalışmanın amacı küresel çapta yaşanan covid-19 pandemisinin yerel basındaki haberleri küreselleşme bağlamında nasıl dönüştürdüğünü ortaya çıkarmaktır. Covid-19 pandemisi küresel çapta etkili olmadan önce yerel basında daha çok yerel ve yakın çevre olan illerden önemli haberlere yer verilirken, pandemi süreciyle birlikte bu durum değişikliğe uğramıştır. Yerel çaptaki haber içerikleri daha çok ulusal ve uluslararası çapta haberlere doğru bir değişim göstermiştir.

Bu çalışmada, Bingöl ilinde yayın yapan gazetelerden Bingöl Online ve Bingöl Sürmanşet gazetesinin web sitesinde yayınlanan covid-19 haberleri incelenmiştir. Bu gazetelerin seçilme sebepleri web sayfalarını sürekli güncel tutmaları, son dakika gelişmelerine yer vermeleri ve haber okunma oranlarının fazla olmasından kaynaklanmaktadır. Haber okunma oranları ise haber altlarında bulunan haberi beğen, paylaş, yorum yap kısımlarına verilen cevaplarla elde edilmiştir. Gazetelerin web sayfalarındaki haberler içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Covid-19 pandemisinin ilk çıktığı günden itibaren bu haber sitelerinde yayınlanan covid-19 haberlerinin sadece uluslararası olanları çalışma kapsamına alınmıştır. Araştırma sonucunda küreselleşme olgusunun yerel basına çok etki etmediği, Covid-19 küresel pandemisinin bile haber sunumlarında yerele yönelik yapıldığı ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, Yerel Basın, Covid-19, Bingöl Online, Bingöl Sürmanşet

* Öğretim Görevlisi, Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu, Büro Hizmetleri ve Sekreterlik Bölümü, gaziligazeteci@gmail.com
Orcid: 0000-0002-6260-9730
(Makale Gönderim Tarihi: 28.01.2022-Makale Kabul Tarihi: 04.04.2022)
DOI: <https://doi.org/10.53440/bad.1064544>

THE EFFECT OF GLOBAL PANDEMİC ON LOCAL PRESS: THE CASE OF BİNGÖL

Abstract

The local press, which informs the people living in that region and provides an awareness, by reporting the events that merely concern a certain region, constitutes one of the areas that have undergone transformation with globalization. The local press cannot act independently of events that concern both the country's and the world's agenda. For this reason, the aim of the study is to reveal how the global covid-19 pandemic has transformed the news in the local press in the context of globalization. Before the Covid-19 pandemic became effective on a global scale, important news from local and neighboring provinces was mostly covered in the local press, but this situation has changed with the pandemic process. Local news content has shifted towards more national and international news.

In this study, the covid-19 news removed it, on the website of Bingöl Online and Bingöl Sürmanşet newspaper, which are removed published in Bingöl province, were examined. The reasons for choosing these newspapers are their keeping their web pages up-to-date, including last-minute developments and having a high rate of news read. The news reading rates were obtained by the answers given to the like, share, and comment sections of the news under the news. The news on the web pages of the newspapers was analyzed by the content analysis method. Since the first day of the covid-19 pandemic, merely the international news of covid-19 published on these news sites were included in the study. As a result of the research, it was revealed that the phenomenon of globalization did not affect the local press considerably. Even the Covid-19 global pandemic news was made locally in news presentations.

Keywords: Globalization, Local Press, Covid-19, Bingöl Online, Bingöl Sürmanşet

Giriş

Yerel basına yönelik yapılan çalışmalar incelendiğinde, dijitalleşme öncesinde daha çok yerel basının sorunları, etik çerçevesi, tarihsel süreç içerisinde nasıl bir gelişim sergiledikleri, haber içerikleri gibi konular üzerine çalışmalar yapıldığı görülmektedir. Oysa günümüzde yeni iletişim teknolojileriyle birlikte yaşanan dönüşüm yerel basın üzerinde yapılan çalışmalarını da daha çeşitli hale getirmiştir. Özellikle yerel basının ne kadar yerel olarak kaldığı ya da yerelsizleştiği gibi konular çalışma kapsamında ele alınmaya başlanmıştır. Bu tarz konuların literatüre kazandırılması küreselleşme olgusunun da yerel basın gibi yerel olan her şeye etkisini ele alınmasını gerektirmiştir.

Türkiye’de yerel basının küreselleşmesine yönelik yapılan çalışmaların sayısı yok denecek kadar azdır. Yapılan birkaç çalışmanın dışında diğer tüm çalışmalar ulusal haber kanallarına ya da basın yayın organlarına yöneliktir. Öncelikle genel olarak yapılan çalışmalara yer vermek önemlidir. Küreselleşmenin etkilerinin daha fazla hissedildiği 2000’li yıllarda yapılan çalışmalardan bazıları şunlardır: Uzunay (2006), “Küreselleşme ve Türk Basını” adlı yüksek lisans tezinde, küreselleşme ile yerel basını bir arada derinlemesine incelemiştir. Yine Uzunay’ın yazmış olduğu “Küreselleşmenin Türk Televizyon İşletmelerine Etkisi Ve TRT Örneği” adlı doktora tezi ise küreselleşmenin TRT üzerinde nasıl bir değişim gerçekleştirdiğini ortaya koymuştur. Benson ve Hallin (2007), “How States, Markets and Globalization Shape the News: The French and US National Press, 1965-97” adlı makalede ABD ile Fransa ulusal basınına karşılaştırmış ve özellikle devletler, piyasalar ve küreselleşme haberlerinin ele alınış biçimlerini örneklendirmişlerdir. Her iki ülkenin de küreselleşmeden etkilendiğini fakat Fransız ulusal basınının daha siyasi haberlere, ABD basınının ise daha ticari bir şekle yoğunlaştığını belirtmişlerdir. Mahmutoğlu (2007), “Küreselleşmenin Yerel Televizyon Programlarına Yansımaları: “Doğu Karadeniz Televizyonlarında Sağlık Programları” adlı doktora teziyle küreselleşmeyi yerel televizyon kanallarına indirgeyerek incelemiştir. Mahmutoğlu, Doğu Karadeniz Bölgesi’nde yayın yapan televizyonlarının sağlık programlarında küreselleşmeden etkilenip etkilenmediklerini ölçmüştür. Kara (2009), “Küresel Ekonomik Kriz ve Medya Sektörüne Yansımaları” adlı makalesinde küreselleşmeden bahsederek küresel ekonomik krizin medya sektöründe nasıl ele alındığını belirtmiştir. Bayram ve Atabek (2010), “Journalism in Antalya: Local and Global Perspectives”, adlı makalede, Antalya Gazeteciler Cemiyeti’ne bağlı 100 üyeye anket uygulamıştır. Bunun yanında Antalya yerel medyasında çalışan 20 kişi ile derinlemesine görüşmeler yapmışlardır. Araştırma sonucunda Antalya ilinde çalışan gazetecilerin küreselleşmenin etkilerinden kaçamadıklarını, meslek örgütlerinin ve eğitimcilerin bu zorlukla yüzleşmek zorunda olacaklarını belirtmişlerdir. Zhang (2014), “Impact of Globalization on the Local Press in China” adlı kitabında, Çin medyasında yayın yapan Beijing Youth Daily Gazetesi’nin küreselleşmeden nasıl etkilendiğini ele almıştır. Zhang, bu kitabında gazetenin basın yapısı, haber yazma pratikleri, gazetecilerin yaşadıkları değişiklikleri tespit etmiştir. Oyma (2016), “Küresel ve Yerel Medyada Mülteci Olgusu” adlı makalesinde mülteci sorununun hem küresel hem de yerel çapta genellikle ayrıştırıcı bir dil söylemiyle verildiğinin altını çizmiştir. Yaman (2017), “Küreselleşme ve Medya İlişkisi: Yerel Yayıncılık Modelleri ve Türkiye Örneği” adlı doktora te-

zinde Türk medyasında yaşanan yapısal ve içeriksel değişimleri incelemiştir. Köseoğlu (2019),“Yeni Medya İle Değişen Habercilik Ve Yerel Basına Etkisi: Kocaeli Örneği” adlı yüksek lisans tezinde yeni medya teknolojilerinin yerel basında da etkilerini gösterdiğini belirtmiş, küreselleşme olgusuna değinmemiştir. Bunun yerine genellikle internet haberciliği üzerinde durmuştur. Cihangir (2019), “Yerel Basının Dijital Dönüşüm Tartışmaları” adlı yüksek lisans tezinde küreselleşmenin etkisiyle yerel medyanın dijital çağa ayak uydurup uyduramadığının analizi yapılmıştır. Yapılan bu çalışmaların dışında Covid-19 haberlerine yönelik de çok fazla yapılan çalışma mevcuttur. Yapılan çalışmalar genellikle Covid-19 haberlerinin sunum biçimlerine yöneliktir. Bu çalışmalarda genel olarak içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Bunun yanında söylem analizi yapılan çalışmalar da mevcuttur.

Bu çalışmada öncelikle yerel basın, daha sonra küreselleşme kavramı ele alınmıştır. Küreselleşmenin özellikle yerel basına yansması üzerinde durulmuştur. Bu kavramlara örnek teşkil edecek şekilde Bingöl’de yayın yapan iki gazetenin covid-19 pandemisi sürecinde uluslararası haberlere ne derece yer verdiği araştırılmıştır. Bingöl Online Gazetesi ile Bingöl Sürmanşet Gazetesi’nde yayınlanan uluslararası haberler içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Covid-19 pandemisinin Türkiye’de ilk görüldüğü tarih olan 11 Mart 2020 tarihinden günümüze kadar olan yayınlanan tüm haberler çalışmanın kapsamına alınmıştır. Her iki haber sitesinde de bulunan haberler taranmıştır.

1. Çalışmanın Metodolojisi

1.1. Çalışmanın Kapsamı

Bu çalışmanın kapsamını, birbirine bağlı şekilde etkileşim gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla küreselleşmenin yerel gazeteciliği etkilemesi oluşturmaktadır. Bu kapsamda öncelikle küreselleşme olgusunun tarihi gelişiminden bahsedilmiş ve küreselleşmenin medyayı dönüştürmesi ele alınmıştır. Daha sonra saptanan bu faktörlerle küreselleşme olgusunun Bingöl ilindeki yerel gazeteciliği değiştirip değiştirmediği incelenmiştir. Burada iki kapsamdan söz edilmektedir. İlki küreselleşme olgusu ve medyaya yansımaları ikincisi ise Bingöl ilindeki yerel gazeteciliğe etkileridir.

1.2. Çalışmanın Konusu

Küreselleşme ile yaşanan yeni oluşumlar ve süreçler her sektörü etkilediği gibi medya alanını da etkilemiş ve dönüştürmüştür. Küreselleşmenin habercilik alanında yaptığı değişiklikler hem uluslararası hem de ulusal olarak

ele alınmıştır. Ulusal anlamda ele alınan konularda genellikle medya yayın organlarının küreselleşmeden etkilenip etkilenmediği tartışılmıştır. Özellikle Türkiye örneğinde çalışan ve yerel gazeteciliği ele alan çalışmaların sayısı sınırlıdır. Bu nedenle çalışmanın konusunu küreselleşmenin yerel gazeteciliği hem yapısal hem de içeriksel olarak dönüştürmesi oluşturmaktadır.

1.3. Çalışmanın Amacı ve Önemi

Bu çalışmanın amacı, küreselleşmenin haber oluşum sürecinin yerel gazetelerde yansımalarını ortaya çıkarmaktır. Bu ana amaç çerçevesinde bu çalışmada, küreselleşme ve yerelleşme gibi kavramların habercilik alanında nasıl kullanıldığına açıklık getirilmektedir.

Küreselleşmenin özellikle yerel basını ne derece etkilediği üzerinde durulması, bu alanda yapılan çalışmaların azlığı sebebiyle önemlidir. Küreselleşmenin her alanda kendine yer bulması, tüm ulusları artık uluslararası hale dönüştürmesi, habercilik anlamında da iç içe girmiş bir yapıyı da beraberinde getirmiştir. Habercilik alanında yaşanan dönüşümler nedeniyle asıl amaçları kar elde etmek olan gazeteciliğin yapısal olarak değişmesi de kaçınılmazdır. Bunun sonucunda yerel gazeteciliğin küreselleşme karşısında yaşadığı dönüşümün ortaya çıkarılması gerekmektedir.

1.4. Çalışmanın Evren ve Örneklemi

Çalışmanın evrenini Bingöl ilinde internet üzerinden yayın yapan haber siteleri oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini ise Bingöl Online ve Bingöl Sürmüş gazeteleri oluşturmaktadır. Çalışmanın örnekleminin belirlenmesinde bazı özelliklere dikkat edilmiştir. Bu özellikler şöyle sıralanabilir: Öncelikle seçilen gazeteler Bingöl'de yayın yapan en aktif gazeteleri oluşturmaktadır. Sayfaları günceldir. Okuyucu yorumlamaları, haberi beğenme ve paylaşma butonları, haberin kaç kez okunduğuna dair bilgilerin bulunması gibi özellikler bu gazetelerin seçilmesinde etkili olmuştur. Ayrıca web sitelerinde Covid-19 salgını boyunca güncel haberler paylaşılmıştır. Sayfalarda haberlere dair görsel içerikler bulunmaktadır. Çalışma kapsamına alınmayan gazetelerde genellikle sayfalar güncel değildir. Hatta bazı gazetelerde covid-19 salgınına yönelik yerel haber sayısı dahi çok azdır. Bu tarz haber siteleri tam anlamıyla günlük yayın yapmadıkları için çalışma kapsamına alınmamıştır. Ayrıca bazı haber sitelerinin de arşivlerine ulaşılamamaktadır. Geçmişe yönelik yaptıkları haberlere ulaşamadığı için bu haber siteleri de çalışma kapsamına alınmamıştır.

Evren ve örneklem aşağıdaki tablo ile daha iyi anlaşılmaktadır:

Çalışmanın Evreni: Bingöl İlinde Yayın yapan Tüm Gazeteler	
Çalışmanın Örneklem Çerçevesi: Web siteleri güncel olmayan haber siteleri, Covid-19'a yönelik haber olmayan haber siteleri, arşivlerine ulaşılamayan haber siteleri.	Çalışmanın Örnekleme: web sayfaları güncel olan, Covid-19'a yönelik uluslararası haber yapan siteler, arşivlerine ulaşılan haber siteleri

1.5. Çalışmanın Yöntemi

Çalışmada veriler içerik analizi yöntemiyle elde edilmiştir. İçerik analizinin amacını Fiske (2015, s.248) "içerik çözümlemesi iletilerin, açık ve görünen içeriğinin, nesnel, ölçülebilir ve doğrulanabilir bir açıklamasını yapabilmek amacıyla kullanılmaktadır" şeklinde açıklamıştır. Stempel ise tanım olarak (2003, s.103) sosyal bilimcilerin ve özellikle iletişim araştırmaları alanında çalışan bilim adamlarının, medya mesajları üzerinden çıkarımlar yapmalarını sağlayan bir araştırma tekniği olduğunu belirtmiştir. Tavşancıl ve Aslan, (2001, s.22), içerik çözümlemesinin bilimsel bir yaklaşım olarak ele alınması gerektiğini belirterek, sözel, yazılı ve diğer materyallerin içerdikleri mesajların hem anlam hem de dilbilgisi açısından nesnel ve sistematik olarak sınıflandırılması, sayılara dönüştürülmesi ve bunlar üzerinden çıkarımlarda bulunulması şeklinde tanımlamışlardır. İçerik analizinde önemli olan bazı noktalar bulunmaktadır. Öncelikle içerik analizinde neyi ölçmek istediğimizi belirlemek önemlidir. Çünkü içerik analizini bu amaca göre hazırlanmalıdır. Bu çalışmada daha çok haber içerikleri incelenecektir. Haberin yapısı kullandığı dil, cümle yapıları gibi inceleme konuları bu kapsamda açıklanabilir. İkinci dikkat edilmesi gereken nokta, içerik analizini oluşturan kodlama cetvelinin hazırlanmasıdır. Bu çalışmada haberlerin uluslararası olup olmadığı üzerinde durulduğu için özellikle yapılan açıklamanın, iddianın ya da haberin konusunun analizi önemlidir. Bunların her biri ayrı bir tema oluşturmaktadır. Buradaki amaç ise tüm haberlerde benzer ifadelerin olup olmadığını bulabilmektir. Çünkü çalışmanın anlamlı olabilmesi için bunun birkaç kez tekrarlanması gereklidir. Yoksa bilimsel bir anlan ifade etmeyecektir. Kodlama cetveli hazırlandıktan sonra veriler bu cetvele sayılarla kaydedilir. Daha sonra çeşitli istatistik programları yardımıyla bunlar analiz edilir. Bu

duruma örnek verecek olursak, haberin yayınlandığı günler diye bir kategori ayarlanıp, her güne bir rakam verilebilir. Ya da “haberde görsel kullanımı var mı?” sorusuna evet ya da hayır denileceği için evet cevabına 1, hayır cevabına 2 diyerek kodlama gerçekleştirilir. Bunun yapılma sebebi SPSS gibi analiz programlarına veri girişlerinin kolaylıkla yapılmasını sağlamaktır.

1.6. Çalışmanın Sınırlılıkları

Bu çalışma konu itibarıyla sadece Covid-19 küresel salgınına yönelik haberlerle sınırlı tutulmuştur. Covid-19 pandemisinin seçilme sebebi küresel çapta bir salgın olmasından kaynaklanmaktadır. Tüm dünyayı etkileyen salgının yerel gazetelerde de ne derece yer aldığı önemlidir. Ayrıca çalışmada Covid-19 pandemisinin ülkemize giriş tarihi olan 11 Mart 2020 tarihi zaman sınırlaması olarak belirlenmiştir. Bu tarihten çalışmanın yapıldığı tarihe kadar yayınlanan tüm haberler çalışma kapsamına alınmıştır. Çalışma Bingöl’de yayın yapan iki gazete ile sınırlı tutulmuştur. Bu gazeteler güncel oldukları ve haber akışını daha fazla sağladıkları için seçilmiştir.

2. Kavramsal Çerçeve

2.1. Küreselleşme

Küreselleşme, son yıllarda daha fazla karşılaşılan, her alanda kendini hissettiren bir kavram haline gelmiştir. Birçok alanı etkilediği için her alanın da küreselleşmeye bakış açısı da çeşitlilik göstermektedir.

Küreselleşme süreci oldukça eski olmasına rağmen, etkileri özellikle 1960’lı yıllardan sonra daha da belirginleşmiştir. Hatta 1980’li yıllara gelindiğinde internet teknolojisinin de yaygınlaşmaya başlamasıyla küreselleşme kavramı da daha fazla vurgulanmaya başlanmıştır.

Küreselleşme kavramının ilk kez literatürde kullanan kişi Marshall McLuhan’dır. Marshall McLuhan, 1960 yılında yayınladığı “Komikasyonda Patlamalar” adlı eserinde ilk kez ‘global köy’ terimini kullanmıştır, ardından Ronald Robertson “Globalleşme” adlı kitabı 1990’lı yıllarda yayınlamasıyla küreselleşme daha net bir kavram olmaya doğru ilerlemiştir (Mancı, 2006, s. 21). Küreselleşme kavramı bazı alanlarda ekonomik temelli ele alınırken, bazı alanlarda ise siyasi ve sosyal olarak ele alınmıştır. Bu durum çok farklı alanlarda küreselleşme tanımlarının oluşmasına sebep olmuştur. Tanımlamalarda vurgulanan çok farklı yönler de ortaya çıkmıştır. Kimileri küreselleşmenin olumlu olduğunu, tüm dünya ile bağlantı kurmanın kolaylaşmasının avantajlarından söz ederken, kimileri ise bu durumdan hoşnut olmamış, küreselleşmeyi yeni bir sömürgecilik anlayışı gibi aktarmıştır.

Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) küreselleşmeyi şöyle tanımlamıştır (2000, s.56):

“Ülkeler arasındaki ekonomik, politik, sosyal ilişkilerin yaygınlaşması ve gelişmesi, ideolojik ayrımlara dayalı kutuplaşmanın çözülmesi, farklı toplumsal kültürlerin inanç ve beklentilerinin daha iyi tanınması, ülkeler arasındaki ilişkilerin yoğunlaşması gibi farklı görünen ancak birbiriyle bağlantılı olguları içerdği, bir anlamda maddi ve manevi değerlerin ve bu değerler çerçevesinde oluşmuş birikimlerin ulusal sınırları aşarak dünya çapında yayılmasıdır.”

Küreselleşmenin etkilerinin olumlu olduğunu ve dünya açısından fırsatlar sunduğunu savunan Friedman küreselleşmeyi, insanların toplumda yaşanan gelişmelerden daha hızlı şekilde, daha ucuz ve daha derinden etkilenmesi ve bunlarla bütünleşmesi olarak tanımlamıştır (2000,s.18). Friedman küreselleşmeyi ayrıca küresel finans ve küresel piyasalar çerçevesinde değerlendirmiş, bilgi işlem teknolojileriyle insanlar arasında bağlar oluşturulduğunun da üzerinde durmuştur (Yavuz, 2006, s.14). Küreselleşmenin etkilerinin olumlu olduğu üzerinde duran bir başka isim ise Giddens'tir. Giddens küreselleşmeyi, “uzak yerellikleri birbirine bağlayan, dünya çapında toplumsal ilişkileri pekiştiren bir modernite” olarak ele almıştır (Aydoğan, 2011, s.5). Bu tanımlamayla Giddens küreselleşmeye kültürel olarak yaklaşmış ve küreselleşmenin geç kalınmış bir modernite olduğunu belirtmiştir. Giddens'in bir başka küreselleşme tanımı ise şöyledir (Akt. Sugur, 1995, s. 57): “zaman ve mekansal olarak birbirlerinden oldukça uzakta gelişen olayların yerel oluşumlar üzerinde etkide bulunması ve bu yolla birbirleriyle ilişkili olan dünya ölçeğindeki toplumsal ilişkilerin yoğunlaşmasıdır”. Bu tanımlamayla Giddens yerelliği de ön plana çıkarmıştır. Toplumların dönüşme sürecinde genel olan olayların ya da gelişmelerin yerelleri etkileyerek daha da büyüdüğünü belirtmiştir. Küreselleşmeyi kültür açısından ele alan bir başka düşünür ise Robertson'dur. “Küreselleşme Toplum Kuramı ve Küresel Kültür” adlı kitabında Robertson (1999, s, 21), küreselleşmenin, dünyanın sıkıştırılmasına, bir bütün olarak ele alınması gerektiğine ve dünya bilincinin yoğunlaşmasına katkıda bulunduğunu belirtir. Dünyanın sıkıştırılmasından kastettiği şeyi ise şöyle açıklamaktadır: “Küreselleşmeyle dünya tek bir merkeze dönüşmüş ve küçülmüştür.”

Küreselleşme, her alanda mesafenin daha az önemli hale gelerek, siyasal, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda dünyanın daha çok bütünleşmesidir. Tek yanlı bir süreç değildir, daha çok diyalektik bir süreçte, zıt eğilimlerini de ihtiva ederek gelişmektedir (Uluç, 2008, s.173).

Küreselleşmeye şüpheyle yaklaşan bilim insanlarına göre ise küreselleşme gereksiz bir oluşumdur. Çünkü ortaya yeni bir oluşum getirmemekte var olan oluşumlar üzerinden aynı yolları izlemektedir. Hatta küreselleşmeye şüpheyle bakanlara göre yapılan her türlü etkinlik, yaşanan ekonomik, siyasal gelişmeler tüm dünyayı kapsamamakta aksine yakın coğrafyalarla sınırlı kalmaktadır. Bu duruma Avrupa Birliği ile Avrupa ülkelerinin anlaşmalar sağladığını, Asya Pasifik Bölgesinin kendi içinde çeşitli oluşumlar gerçekleştirdiğini, Amerika'nın ise kendi ticaret sistemlerini oluşturduğunu belirtmişlerdir. Böylece dünya bu ülke ve oluşumlar çerçevesiyle sınırlı tutulmaktadır. Kısacası küreselleşmenin yeni bir süreç olduğunu kabul etmeyen şüpheciler için küreselleşme, refah devletini yok edecek minimal devlet ve hükümeti amaçlayan çevrelerin sık sık kullandığı basit bir terimdir (Uluç, 2008, s. 179). Genel olarak nereden bakıldığıyla ilgili olan küreselleşmenin tanımının değişeceğini vurgulayan Koray'a göre, (2005, s.11), küreselleşme, dünyanın birbirine hem yakınlaşması hem uzaklaşması, küreselleşmesi ya da yerelleşmesi, bütünleşmesi ya da parçalanması, zenginleşmesi ya da yoksullaşması olarak nerden baktığınızla alakalı olarak değişmektedir.

2.2. Küreselleşme ve Dijitalleşen Medya

Medyanın küreselleşmesi daha çok teknolojik altyapılarının gelişmesiyle daha fazla insanın ulaşma olanağı yakaladığı internet sayesinde artmıştır. Bilgi teknolojilerindeki gelişmelerin hızlı artışı, bilginin üretilmesi, depolanması, dağıtılmasında yaşanan sıkıntıların en aza indirilmesi iletişim teknolojilerinin de daha fazla gelişmesine imkân tanımıştır. İletişim teknolojileri ve internetin kullanımının artmasıyla küreselleşmenin de daha hızlı artmış ve toplumlara dönüştürmede etkili olmuştur.

Küresel anlamda haber içeriği üreten, onu çeşitli kanallarla yayan, toplumun bilgisine sunan şirketler on dokuzuncu yüzyıldan günümüze kadar hep haber ajansları olmuştur. Özellikle İkinci Dünya Savaşı'na kadar olan dönemde alanda İngiltere ve Fransa'nın ağırlığı hâkimken, savaş sonrası dönemde Amerika Birleşik Devletleri (ABD) alana hâkimdir. ABD'nin alanda üstünlüğü ise özellikle yirminci yüzyılın sonlarına denk gelmektedir. Kadioğlu'na göre (2001: 28) "Yirminci yüzyıla kadar sadece bölgesel sınırlar içinde faaliyet gösterebilen medya ulusal niteliğe sahiptir. 20. yy'den sonra kapitalizmin de gelişmesiyle birlikte medya sektörünün karlılığı artmış ve girişimcilerin dikkatini çekmeye başlamıştır. Medyanın ulusallık kabuğunu yırtması bu dönemden sonrasına rastlar. Gelişen teknolojik koşullar ve yeni ulaşım yollarının kullanılmasına başlaması bu oluşumda etkili olmuştur".

'Küreselleşme', 'iletişim devrimi' ve 'yeni ekonomi' gibi kavramlar, medya işletmelerinin etkisiyle oluşturulmuş, yayılmıştır; tüm medya işletmeleri de bu kavramların güç kazanmasıyla ekonomik ve fiziki olarak büyümüş; stratejik birer güç haline gelmiştir. Büyüyen ve genişleyen uluslararası medya kuruluşları, mali küreselleşme ile birlikte sınır ötesi yatırımlara başlamıştır (Büyükbaykal, 2008: 41). Başta sadece haber toplayıp yayma olarak görev yapan bu şirketler küreselleşme ve dijitalleşmenin de etkisiyle birçok ülkeye yayılmış, ulusal sınırları aşmıştır. Dijitalleşen medya araçları sayesinde artık sadece haber değil, görüntü video ve sesler de aktarılmaktadır. Medyanın ulusal özelliğinin "uluslararası" olarak değişime uğraması bu dönemde denk gelmektedir. İletişimin uluslararası hale gelmesinde ulaşım sistemlerinin rahat ve güvenli olmaya başlaması, teknolojik araçların gelişmesiyle bütünleşen finans sistemleri ve artan üretim ile yeni pazar arayışları etkili olmuştur (Pazarbaşı, 2016: 174).

Dijitalleşen medyada ilk etapta değişen öge haber üretim biçiminde yaşanmıştır. Geleneksel medyada muhabir olayın geçtiği yerde bulunmak, direk gözlem yapmak zorundaydı. Günümüzde ise yeni iletişim teknolojilerinin yardımıyla muhabirler kendilerine daha uzak bölgelerdeki olaylardan da anında haberdar olmaya başladı. Haberin yayınlanması aşamasında da dönüşüm yaşayan medya organları geleneksel olarak kullandıkları haber mecralarına yenileri de eklediler. Özellikle internete web sitesi kurmak, haberleri online canlı yayınlara sunmak, dijital haber kanallarını oluşturmak gibi özelliklerle yeni iletişim teknolojilerinden daha da faydalanmaya başlamışlardır. Günümüzde haberleri ya da medya yayın organları için gerekli olan içerikleri sadece çalışanlar da oluşturamamaktadır. Akıllı telefonların yardımıyla toplumdaki tüm bireyler medya yayın organları için birer muhabir gibi çalışmıştır. Çekilen görüntüler, alınan ses kayıtları gibi özelliklerle medya yayın organları artık habere ulaşmada sorun yaşamamaktadır. Bunun yanında medya yayın organlarına ulaşmamış olan bilgiler de sosyal ağlardan elde edilmeye başlanmış, televizyon haberciliğinde sosyal medya hesaplarına yönlendirmelerde bulunulması ve whatsapp ihbar hatlarının oluşturulması hem yerel gazetecilik anlayışındaki yurttaş gazetecilik olgusunu hem de dijitalleşmeyi açıklamaktadır (Kılıç, 2021, s.12). Özellikle 1990'lı yıllarda televizyon yayıncılığında dijitalleşme çalışmalarına yön verilerek ilk olarak uydu yayınları dijitalleşmiş, devam eden yıllarda ise kablo ve karasal yayınlardan dijital yayıncılığa geçilmiştir. Bu durumun ses ve görüntü kalitesini arttırmasının yanı sıra, izleyici sayısını 4 kat arttırırken maliyeti de 4 kat düşürmüştür (Koyuncu 2017, s. 317).

2.3. Yerel Basın, Küreselleşme, Dijitalleşme Etkisi

Küreselleşme yerel basında genellikle haberi elde etme ve yayınlama aşamasında kendini daha da belli etmektedir. Dijitalleşmenin de etkisiyle haberciliğin değişmez unsuru olan hız ve güncellik haber oluşturma sürecinde dijital uygulamaların kullanımını daha etkin hale getirmiştir (İnce, 2017, s.190). Özellikle ulusal ve uluslararası haber ajanlarının web sitelerinden, yayınlarından elde edilen haberler, yerel basında da yer almıştır. Burada küreselleşmenin etkisi dijitalleşmeyle eş zamanlı olarak gelişme göstermiştir. Pandemi gibi çok özel bir durumda yerel basında çalışan gazeteciler habere ulaşma konusunda da saha çalışmalarında sıkıntı yaşamıştır. Bu sorunun üstesinden ise dijitalleşme ile gelinmiştir. Bu durum, pandemi koşullarında dijitalleşmenin etkisini arttırdığını ve haber elde etme ve oluşturma süreçlerinde bir takım dönüşümlerin söz konusu haline geldiğini göstermiştir (Kaya, Büyükçelikok, 2021, s.35).

Yerel basında yer alan haberler, yayımlandıkları yerleşim birimlerinde ulusal hatta uluslararası gündeme ilişkin bilgiler de verebilmekte ve gerek yayınlamış gazeteden olsun gerekse internet haber sitesinden olsun bir şehirde yaşayan insanlar yerel gazetelerden şehir dışında farklı bilgiler de edinebilmektedir (Mırçık, Yıldız, 2021, s.282). Covid-19 ile ilgili yapılan hem ulusal hem de uluslararası haberler yerel halkın bilgisine sunulmaktadır. Böylece küreselleşmenin de etkisiyle bir bütünleşme yaşanmaktadır. Yerel halk dünya gündeminde bulunan önemli bir gelişmeyi yerel basından da öğrenme imkânı yakalamaktadır.

Çakır (2007, s.139,140) dijitalleşme ve internetin yardımıyla habercilik alanında yaşanan gelişmeleri şöyle sıralamış ve bunların birer avantaj olduğunu vurgulamıştır.

- *“Haberler hızlı bir biçimde verilir ve sürekli güncellenir,*
- *Okur habere 24 saat içinde, dilediği zaman ulaşabilir,*
- *Multimedyaadan yararlanması yani ses-grafik ve görüntülü dosyaları kullanılması,*
- *Arşiv haberlerine kolayca ulaşma ve istenen haberleri saklama.*
- *Okurlarla karşılıklı iletişim kurulması ve okurların yorumla tepkisini anında iletebilmektedir.*
- *Haberle ilgili konularda, web sitelerinin linklerinin verilmesiyle, arka plan bilgilerine kolaylıkla ulaşabilme.*
- *Diğer medyada yer alamayan farklı haberleri bulabilme”*

Bu maddelerden de çıkarılacağı gibi dijitalleşme ile gazetecilik ve habercilik alanında büyük dönüşümler yaşanmıştır. Dijitalleşme özellikle haber yazma da, sunma da ve okurun habere ulaşma sıkıntılarının ortadan kaldırılmasına yardımcı olmuştur.

Dijitalleşmenin habercilik alanına getirdiği diğer bir önemli özellik ise okurun da haber hakkında fikirlerini paylaşabileceği bir ortam sunmuş olmasıdır. Okur haberi okuduktan sonra o haber hakkında yorum yapmakta, haberi beğenebilmekte, kendi sosyal medya ağlarında paylaşabilmektedir. Bu durum okurların artık haberi okuyup geçmediğini, haberi kendi hayatlarına göre önemli bulup bulmadığını belirtebilmektedir. Yerel basında bu durum da ulusal basınınkinden farklı değildir. Küreselleşmenin etkisiyle yurt dışında bulunan bir kişi istediği vakitte kendi memleketi ile ilgili haberleri o yörede yapılan yerel basın faaliyetiyle daha detaylı şekilde öğrenebilmektedir. Bu kapsamda küreselleşmenin sadece tek taraflı düşünülmemesi gerektiğini belirtmek gerekmektedir. Gerek habercilik alanında habere ulaşma, yayınlama kolaylaşmış, gerekse okur da habere ulaşmada sıkıntı yaşamamaktadır. Arıca yerel basının küreselleşmeyle birlikte hem ulusal hem de uluslararası haber ajanslarına birer haber kaynağı da sağladığını unutmamak gerekmektedir. Bu amaçla yerel basının ulusal ve uluslararası haberleri kullanmalarından ziyade onlara haber kaynağı sağlamaları daha fazla görülmektedir.

Hem küreselleşme hem de dijitalleşmenin etkisiyle artık tek yönlü iletişim şeklinde sunulan haberler çift yönlü iletişim şeklinde sunulan haberlere dönmüştür. Böylece hem okuyucu hem de muhabir karşılıklı etkileşim halinde olmuştur.

3. Bulgular ve Yorum

Bu çalışma kapsamında covid-19 haberlerinin yerel basında nasıl ele alındığı incelenmiştir. Küreselleşme ile bağlantılı olarak sadece tüm dünyayı ilgilendiren haberler ele alınmıştır.

Tablo 1: Gazetelerde Yayınlanan Haberlerin Sayısı

Gazete adı	Covid-19'a Yönelik Toplam Haber Sayısı	Sadece Uluslararası Haber Sayısı
Bingöl Online	42	13
Bingöl Sürmanşet	137	7

Tablo 1, Bingöl ilinde yayınlanan iki gazetenin Covid-19 pandemisine yönelik yayınladıkları haber sayılarını göstermektedir. Buna göre covid-19 pandemisine yönelik olarak en fazla haber yapan gazete Bingöl Sürmanşet

Gazetesi'dir. Bingöl Sürmanşet Gazetesi uluslararası haberlere yer vermektense Bingöl'e ve ulusal haberlere daha fazla yer vermektedir. Bingöl Online Gazetesi ise daha az sayıda Covid-19 ile ilgili haber yapmıştır. Fakat uluslararası haberlere daha fazla yer vermiştir.

Tablo 2: Gazetelerde Yayınlanan Uluslararası Haberlerin Konusu

Gazete adı	Haberin Konusu			
	Salgın seyri	Aşı Fiyatı	Aşı çalışmalarları	Aşı yan etkileri
Bingöl Online	7	1	4	1
Bingöl Sürmanşet	5	0	0	2

Tablo 2, Bingöl ilinde yayınlanan iki gazetenin Covid-19 pandemisine yönelik yayınladığı uluslararası haberlerdeki konularını göstermektedir. Tabloya göre her iki gazete de daha çok salgının seyrine yönelik haberlere yer vermiştir. Bingöl Online Gazetesi aşı ile ilgili uluslararası haberlere daha fazla yer verirken Bingöl Sürmanşet Gazetesi hiç yer vermemiştir. Fakat Bingöl Sürmanşet Gazetesi daha çok Bingöl'ün ve Türkiye'nin aşı durumu ile ilgili haberleri sıkça yapmıştır. Fakat bu çalışma küreselleşme bağlamında ele alındığı için bu haberler çalışma kapsamına alınmamıştır.

Yayınlanan uluslararası haberlerin konularına göre örnekler:

Salgının seyri kategorisinde: Bingöl Online Gazetesi, 22 Ağustos 2020 tarihli haber başlığı "İlk kez bu kadar net konuştu! DSÖ Başkanı koronavirüs için tarih verdi." Haberin flaşı: "Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) Başkanı Tedros Adhanom Ghebreyesus, yeni tip koronavirüs salgınının iki yıldan kısa bir sürede sona ermesini umut ettiğini söyledi. Öte yandan pandemi dünyada can almaya devam ediyor. Salgında son 24 saatte Brezilya'da 1054, Hindistan'da 945, Meksika'da 504 kişi hayatını kaybetti." şeklinde yayınlanmıştır.

Bingöl Online Gazetesi, 19 Şubat 2021 tarihli haber başlığı "DSÖ duyurdu: Koronavirüste dünyaya müjde gibi haber!" Haberin flaşı: "Dünya Sağlık Örgütü'nden dünyayı umutlandırılan açıklama geldi. DSÖ Genel Direktörü Tedros Adhanom Ghebreyesus, geçtiğimiz yıldan bu yana Covid-19 ile mücadele çalışmalarında gelinen noktaya ve vaka sayılarına değinerek, dünya genelinde vakaların yarı yarıya azaldığını açıkladı." şeklinde yayınlanmıştır.

Bingöl Sürmanşet Gazetesi, 17 Eylül 2020 tarihli haber başlığı "Covid-19 Vakalarında 15-49 Yaş Arasında Artış". Haberin flaşı "Dünya Sağlık Örgütü (WHO), dünya genelinde 15-49 yaş arasındaki Covid-19 vakalarında artış yaşandığını açıkladı." şeklinde yayınlanmıştır.

Aşı Çalışmaları Kategorisinde: Bingöl Online Gazetesi, 2 Aralık 2020 tarihli haber başlığı “BioNTech’in koronavirüs aşısı birkaç güne geliyor!”. Haberin flaşı: “Koronavirüs salgınına karşı büyük bir umut olan Pfizer ve BioNTech’in geliştirdiği Covid-19 aşısı ile ilgili flaş açıklamalar geldi. BioNTech’in üst düzey yöneticisi Dr. Özlem Türeci, ‘Aşıların dağıtım sürecine başladık’ dedi.” şeklinde yayınlanmıştır.

Bingöl Online Gazetesi, 29 Mayıs 2021 tarihli haber başlığı, “Sinovac mı, BioNTech mi?”. Haberin flaşı: “Uruguay’da yapılan araştırmada Sinovac aşısının Covid-19’a bağlı ölümleri BioNTech/Pfizer aşısından daha fazla engellediği tespit edildi. Ancak uzmanlar, araştırmadan hatalı sonuçlar çıkarılması konusunda da uyardı.” şeklinde yayınlanmıştır.

Bingöl Sürmanşet Gazetesi’nin özellikle aşıya yönelik haberi bulunmaktadır.

Aşının Yan Etkileri Kategorisinde: Bingöl Online Gazetesi, 27 Eylül 2021 tarihli haber başlığı, “Kovid-19 aşısının 4 yan etkisi açıklandı”. Haberin flaşı: “İngiltere Sağlık Bakanlığı Kovid-19 aşısı sonrası görülen 4 yan etkiyi açıkladı.” şeklinde yayınlanmıştır. “Enjeksiyon yapılan kolda ağrı, yorgunluk, baş ağrısı ve hafif soğuk algınlığı semptomları aşı olduktan sonra görülen en yaygın 4 yan etki.” şeklinde açıklamalarda bulunulmuştur.

Bingöl Sürmanşet Gazetesi, 10.04.2020 tarihli haber başlığı, “Uzmanlar: Virüsün 3 Yeni Belirtisi Ortaya Çıktı.” Haberin flaşı: “Her geçen gün vaka ve ölü sayısının arttığı salgın ile ilgili Fransız doktorların ortaya attığı son dakika iddiası ise tüm dünyanın gündemine oturdu. Bilindiği üzere corona virüs belirtileri arasında yüksek ateş, kuru öksürük, nefes darlığı gibi semptomlar bulunmaktaydı. Uzmanlar daha önce ölümcül virüsün başka belirtileri olabileceğini de duyurmuştu. Henüz bilimsel bir çalışmayla desteklenmese de Fransız dermatologlar Kovid-19 ile ilgili hiç bilinmeyen belirtilerin olduğunu açıkladı.” şeklinde yayınlanmıştır.

Tablo 3: Gazetelerde Yayınlanan Uluslararası Haberlerin Niteliği*

Gazete adı	Haberin Niteliği			
	Açıklama/ Bilgilendirme	Eleştiri	Korku/ Panik	Beklenti
Bingöl Online	13	2	2	2
Bingöl Sürmanşet	7	0	3	0

*Bir haber birden çok kategoride yer almaktadır.

Tablo 3, Bingöl ilinde yayınlanan iki gazetenin Covid-19 pandemisine yönelik yayınladığı uluslararası haberlerin niteliklerini göstermektedir. Tabloya göre, her iki gazetede de yayınlanan haberler daha çok “açıklama/bilgilendirme” amacıyla yapılmıştır. Bingöl Online Gazetesi’nde “eleştiri-korku/panik-beklenti” kategorilerindeki haber nitelikleri sayısı aynıdır. Bingöl Sürmanşet Gazetesi’nde ise “korku/panik” durumuna yönelik 3 haber bulunmaktadır. Covid-19 gibi tüm dünyayı etkileyen bir hastalık hakkında yapılan haberlerin halkı korkuya ve paniğe sürüklemesi haberler aracılığıyla daha kolaylaşmaktadır. Burada da zaten uluslararası haberlere çok az yer veren gazete, yaptığı haberlerde korku/panik ögesini de sıkça kullanmıştır.

Tablo 4: Gazetelerde Yayınlanan Uluslararası Haberlerin Haber Aktörleri

Gazete adı	Haber Aktörleri			
	Konusunda uzman doktor	Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ)	Aşı Şirketleri	Dış Devletler
Bingöl Online	2	2	4	5
Bingöl Sürmanşet	0	5	0	2

Tablo 4, Bingöl ilinde yayınlanan iki gazetenin Covid-19 pandemisine yönelik yayınladığı uluslararası haberlerde kullandığı haber aktörlerini göstermektedir. Bingöl Online Gazetesi haber aktörü olarak daha çok dış devletleri haber aktörü olarak göstermiştir. İkinci sırada ise aşı şirketlerini haber aktörü olarak kullanmıştır. Konusunda uzman doktor ve Dünya Sağlık Örgütü’nü eşit sayıda haber aktörü olarak göstermiştir. Bingöl Sürmanşet Gazetesi ise daha çok Dünya Sağlık Örgütü haber aktörü olarak göstermiş, bunu dış devletler takip etmiştir.

Tablo 5: Gazetelerde Yayınlanan Uluslararası Haberlerde Kullanılan Kelimeler

Gazete adı	Haberlerde kullanılan Kelimeler
Bingöl Online	Koronavirüs, aşı, semptom, izolasyon, doz, hastalık, ölüm, Covid-19, Biontech, Sinovac, Coronavac, pandemi, temas, vaka, mücadele, Çin
Bingöl Sürmanşet	Covid-19, aşı, koronavirüs, virüs, belirti, ölüm, vaka, salgın, mücadele

Tablo 5, Bingöl ilinde yayınlanan iki gazetenin Covid-19 pandemisine yönelik yayınladığı uluslararası haberlerde en sık kullandıkları kelimeleri göstermektedir. Haberde kullanılan kelimeler bir gazetenin ideolojik ve siyasi

yapısı hakkında bilgi vermesi açısından önemlidir. Her ne kadar incelenen haberlerde siyasi bir söyleme rastlanılmasa da gazetelerin konuya verdikleri önem kullandıkları kelimelerle ortaya çıkmaktadır. Tabloya göre Bingöl Online Gazetesi uluslararası haberlere daha fazla yer verdiği için kullandığı kelimeler daha çeşitli ve salgına yöneliktir. Örneğin, “belirti” kelimesini kullanmaktansa “septom” kelimesi daha fazla kullanılmıştır. Bingöl Sürmanşet Gazetesi ise genellikle “belirti” kelimesini kullanmayı tercih etmiştir. Uluslararası aşı şirketlerinin açıklamalarına ve yaşanan gelişmelere daha sık yer verdiği için Bingöl Online Gazetesi’nde “Biontech, Sinovac, Coronavac” adlı aşı isimleri de yine sık kullanılan kelimelerdendir. Bingöl Sürmanşet Gazetesi’nde ise aşı isimlerine yer verilmemiştir. Aşıların yan etkilerine yönelik söz edilirken ise genel olarak aşıların insan vücudu üzerindeki yan etkileri üzerinde durulmuş, aşı isimleri kullanılmamıştır.

Tablo 6: Gazetelerde Yayınlanan Haberlerin Tarafsızlık Durumu

Gazete adı	Tarafsız Haber Sayısı	Tarafli Haber Sayısı
Bingöl Online	13	0
Bingöl Sürmanşet	7	0

Tablo 6, Bingöl ilinde yayınlanan iki gazetenin covid-19 pandemisine yönelik yayınladığı uluslararası haberlerde tarafsızlık ilkesine uyup uymadıklarını göstermektedir. Tabloya göre uluslararası yapılan haberlerde tarafsızlık ön plandadır. Tarafsızlığın ön planda olmasının sebebi küresel çapta yapılan bir açıklamanın yerel ölçekte çok fazla değişime uğratılmamasıdır. Ayrıca tüm dünyayı etkileyen bir olay üzerinden yerel basında çalışan muhabir kendi görüş ve fikirlerini yansıtamamaktadır. Bu da uluslararası yapılan haberlerin yerel basında daha çok ‘olduğu gibi’ yayımlandığını göstermektedir.

4. Değerlendirme ve Sonuç

Küreselleşme çerçevesinde yaşanan dijitalleşme ve teknolojik gelişmelere kendini hazır hissetme ve uyum sağlama, bunları takip etme, mesleklerin değişime ve dönüşüme ihtiyaçlarının olmasından (Gür, 2021, s.277) kaynaklanmaktadır. Küreselleşme ile gazetecilik mesleğinde de çeşitli dönüşümler yaşanmış, haberlere ulaşım kolaylaşmıştır. Bu kapsamda Bingöl ilinde yerel basın olarak faaliyet gösteren gazetelerdeki haberlerin küreselleşme ile ilgili etkilerinin incelenmesi önem taşımaktadır. Çalışmada haberler hem küreselleşme hem de dijitalleşme bağlamında değerlendirilmiştir. Çalışmadan elde edilecek olan en genel sonuç ise, küreselleşmenin yerel basına çok fazla etki etmediğidir. Covid-19 pandemi sürecinde Bingöl’de yayın yapan gazete-

ler genel olarak konuya önem göstermişlerdir fakat haberleri genel olarak ulusal sayılabilecek ölçekte ele almışlardır. Bunun yanında küreselleşmenin yerel basına tamamen etkisi yok denilememektedir. Tüm dünyayı ilgilendiren, diğerlerinden daha da önemli bulunan uluslararası haberler web sayfalarında yer almaktadır.

Haberlerin içeriklerine bakıldığında genellikle covid-19 pandemisinin Bingöl iline etkileri üzerinde durulmaktadır. Uluslararası ölçekte ele alınan haber sayıları ulusal ve yerel çapta yapılan haberlere oranla çok az kalmaktadır. Haberlerin içeriklerini, büyük kurum ve kuruluşların yaptığı açıklamalar, aşılı ile ilgili gelişmeler covid-19 pandemisinin dünya çapındaki seyrinin geldiği nokta gibi konular oluşturmaktadır. Ulusal basındaki herhangi bir muhabirden daha da serbest olarak çalışan yerel basın mensupları haberlerini daha rahat şekilde oluşturmaktadır. Belli perspektifleri aktarırken muhabirler kendi görüşlerini de yansıtırlar. Fakat küresel çapta yapılan bir haberde, özellikle covid-19 pandemisi ile ilgili yapılan haberlerde bu tarz bir yaklaşım özellikle yerel basında görülmemektedir. Çünkü yerel basın çalışanı da olmanız önemli olan genel bir açıklama yapılmışsa bunu topluma aktarmaktır. Bunun yerel basına, yerel kültüre, yerel ekonomiye, yerel siyasete gibi etkileri başka başka haberlerin konusunu oluşturmaktadır.

Yerel basında küreselleşmenin etkisinin az görülmesinin sebeplerinden biri de yerel kültürü ilgilendiren haberlere ağırlık verilmesinden kaynaklanmaktadır. Burada önemli olan herhangi bir yerel bölgeye değil, o yerel bölgede yaşayan bu haberlerden doğrudan etkilenen insanlara haberler yapılmasıdır. Çünkü dünyanın uzak bölgelerinde yaşanan bir olayın başka bir ülkenin küçük bir bölgesinde haber değeri taşıması da beklenmemektedir. Her ne kadar teknolojik olarak dijitalleşmeye karşı koyma gibi durumları söz konusu olmasa da yerel basın küreselleşmeden kendini koruyabilmeyi covid-19 haberleri kapsamında başarabilmiştir.

Sonuç olarak yerel basın, bölge insanının sorunlarını paylaşan, onlara değer verdiğini hissettiren, ulusal ya da uluslararası platformlarda yer almayan bireylerin yerel basında kendilerini ifade etmelerini sağlayan bir yapıdır. Bu nedenle hem ulusal hem uluslararası hem de daha çok bölgelerinde olup biten olaylara yönelik haber yapmaları gerekmektedir. Yerel basın böylelikle en önemli görevi olan haber verme işlevini yerine getirebilmektedir.

Kaynakça

- AYDOĞAN, F.,(2011)., “*Küresel ve Medya*”, İstanbul: Beta Yayınları.
- BAYRAM, F., Atabek, Ü., (2010)., “*Local Journalists’ Attitudes Towards Local Press: Dynamics of Local Press Practices in Antalya*”, International Conference in Social Sciences (ICSS), Kuşadası, Aydın.
- BENSON, R., Hallis, D.C., (2007)., “*How States, Markets and Globalization Shape the News: The French and US National Press, 1965-97*”, European Journal of Communication, <https://doi.org/10.1177/0267323107073746>
- BÜYÜKBAYKAL, I., C., (2008)., “*Küresel Medya Yapılarının Yoğunlaşması*”, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi (31).
- CİHANGİR, A., (2019)., “*Yerel Basının Dijital Dönüşüm Tartışmaları*”, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazetecilik Anabilim Dalı, Gazetecilik Bilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- ÇAKIR, H. (2007)., “*Geleneksel Gazetecilik Karşısında İnternet Gazeteciliği*”, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Sayı : 22, 1.
- Devlet Planlama Teşkilatı (2000)., “*Küreselleşme Özel İhtisas Komisyonu Raporu*”, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, Yayın No: 2544 ÖİK 560, Ankara.
- FISKE, J. (2015). “*İletişim Çalışmalarına Giriş*”. (S. İrvan çev.), Ankara: Pharmakon Yayınları.
- FRIEDMAN, T., (2000)., “*Küreselleşmenin Geleceği: Lexus ve Zeytin Ağacı*” Çev. Elif Özsayar, , İstanbul: Boyner Yayınları
- GÜR, E., (2021)., “*Covid-19 Sürecinde Muhasebe Meslek Mensuplarının Dijitalleşmeye Uyumu: Türkiye Örneği*”, Dijital Gelecek Dijital Dönüşüm 2 (Ed: Doç. Dr. İnci Erdoğan Tarakçı, Doç. Dr. Bora Göktaş), İstanbul: Efe Akademi.
- İNCE, G., B., (2017)., “*Yeni Medyanın Haber Tüketim Pratiklerine Etkisi: Ampirik Bir Değerlendirme*”. AJIT-e: Bilişim Teknolojileri Online Dergisi, 8(30), 189-214.
- KADIOĞLU, Z.,K.,(2001)., “*Küresel Medya Sermayesinin Hareketliliği ve Türk Medyasına Etkileri*”, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Gazetecilik Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- KARA, T., (2009)., “*Küresel Ekonomik Kriz ve Medya Sektörüne Yansımaları*”, Marmara İletişim Dergisi, Sayı: 15.
- KAYA, İ., Ç., Büyükçelikkok, T. (2021)., “*Covid-19 Ve Medyada Dijitalleşme Etkisi: Ana Haber Bültenlerinde Sağlık Haberleri, Whatsapp İhbar Hattı Ve Online Röportaj Kullanımı Üzerine Bir İnceleme*”, İBAD Sosyal Bilimler Dergisi, (12), 33-49.
- KILIÇ, N., (2021)., “*Yeni Medyanın Dönüştürdüğü Gazetecilik*”. (Ed.T. Erdoğan ve F. Sansar). İnsan Ve Toplum Bilimlerinde Akademik Çalışmalar, Livre de Lyon.
- KORAY, M. (2005), “*Reel Küreselleşme veya Küreselleşmenin Realitesi*”, Çalışma ve Toplum Dergisi, 2005/4 (7), s.11-45.
- KOYUNCU, E., (2017)., “*Tv Yayıncılığı Alanındaki Dijital Tv Platformları Sosyal Paylaşım Ağlarını Neden Kullanırlar?*” Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 19(1)
- KÖSEOĞLU, N., (2019)., “*Yeni Medya İle Değişen Habercilik Ve Yerel Basına Etkisi: Kocaeli Örneği*”, Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazetecilik Anabilim Dalı, Gazetecilik Bilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

- MAHMUTOĞLU, V., (2007)., “Küreselleşmenin Yerel Televizyon Programlarına Yansıması: “Doğu Karadeniz Televizyonlarında Sağlık Programları”, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İletişim Bilimleri Anabilim Dalı, Radyo TV Bilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- MANCI, A.R., (2006)., “Küreselleşme, Türkiye'nin Ekonomik Küreselleşmesi ve Krizleri”, Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- MIRÇIK, A.M, Yıldız, İ.,(2021)., “Yerel Basında Covid-19 Haberlerinin Ele Alınış Biçimi: Bingöl Online Örneği”, Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, ASOS JOURNAL, Yıl: 9, Sayı: 115
- OYMAN, N., (2016)., “Küresel ve Yerel Medyada Mülteci Olgusu”, Eğitime Bakış/Eğitim-Öğretim ve Bilim Araştırtma Dergisi, Sayı: 36
- PAZARBAŞI, B., (2016)., “Küresel Eğlence Endüstrisinde Yaşanan Gelişmenin Televizyon Programları ile Dizi Filmler Üzerindeki Etkileri”. TRT Akademi, Eğlence Endüstrisi Sayısı (1).
- STEMPEL, H. G.(2003) “İçerik Analizi, İletişim Araştırmalarında İçerik Çözümlemesi”. (M. S. Çebi çev.), Ankara: Alternatif Yayınları.
- SUGUR, N., (1995)., “Küreselleşme Üzerine Sosyolojik bir İnceleme”, Anthony Giddens; Modernity and Self Identity, Polity, Cambridge
- TAVŞANCIL, E., ASLAN, E.,(2001)., “İçerik Analizi Ve Uygulama Örnekleri”. İstanbul: Espiyon Yayınları.
- ULUÇ, G., (2008)., “Küreselleşen Medya: İktidar ve Mücadele Alanı”, 2.basım, İstanbul: Anahtar Kitaplar Yayınevi
- UZUNAY, B., (2006)., “Küreselleşme ve Türk Basını”, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İletişim Bilimleri Anabilim Dalı, Basın Ekonomisi Ve İşletmeciliği Bilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- UZUNAY, B., (2018)., “Küreselleşmenin Türk Televizyon İşletmelerine Etkisi Ve TRT Örneği”, Türk Hava Kurumu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- YAMAN, H., (2017)., “Küreselleşme ve Medya İlişkisi: Yerel Yayıncılık Modelleri ve Türkiye Örneği”, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Radyo, TV, Sinema Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi
- YAVUZ, B.,(2006)., “Küreselleşme Sürecinde Sivil Toplum ve Kamuoyu”, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.
- ZHANG, S,L., (2014)., “Impact of Globalization on the Local Press in China”, United Kingdom: Lexington Books.

